

## U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **J. R.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích ze dne 26. 11. 2012, č. j. 52 Ad 1/2012 - 108,

**t a k t o :**

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

## O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajský soud v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích rozsudkem ze dne 26. 11. 2012, č. j. 52 Ad 1/2012 – 108 zamítl žalobu žalobce proti rozhodnutí ze dne 18. 11. 2011, č. j. X/315 – MP, kterým žalovaná zamítla žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek pro nárok na plný invalidní důchod podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2009 (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), s přihlédnutím k čl. 46 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004, neboť žalobce nezískal ke dni 27. 11. 2006, kdy došlo ke vzniku jeho invalidity podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění potřebnou dobu pojištění.

[2] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž namítal nesprávné právní posouzení věci krajským soudem a domáhal se zrušení jeho rozsudku.

[3] Stěžovatel však nedoložil, že je zastoupen advokátem, ačkoliv podle § 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) je takové zastoupení v řízení o kasační stížnosti povinné. Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. totiž musí být stěžovatel v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem; to neplatí, má-li sám vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Zvláštním zákonem je v této souvislosti míněn zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů.

[4] Nejvyšší správní soud proto usnesením ze dne 7. 3. 2013, č. j. 4 Ads 12/2013 – 9, vyzval stěžovatele, aby ve lhůtě dvou týdnů předložil plnou moc udělenou advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti, nebo ve stejné lhůtě prokázal, že má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Nejvyšší správní soud dále stěžovatele poučil, že pokud doloží, že nemá dostatečné prostředky, a podle § 36 odst. 3 s. ř. s. jsou tak u něj předpoklady pro osvobození od soudního poplatku, může požádat, aby mu advokáta ustanovil soud. Takový návrh ale musí stěžovatel výslovně učinit a zároveň předložit pravdivé a úplně vyplněné „*Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech*“, které mu soud současně zaslal. Stěžovatel měl dále v rámci doložení osobních, majetkových a výdělkových poměrů uvést, v jaké výši a z jakých zdrojů (příjmů) hradí měsíční náklady na uspokojování bytových, životních a osobních potřeb. Stěžovatel byl rovněž poučen o tom, že nebude-li soudu ve stanovené lhůtě předložena plná moc nebo doklad o vzdělání, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Toto usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 20. 3. 2013.

[5] Podáním ze dne 3. 4. 2013 požádal stěžovatel o prodloužení této lhůty o tři měsíce. Svou žádost odůvodnil tím, že je vážně nemocen, hospitalizován v nemocnici ve Spolkové republice Německo a nemůže proto odjet do České republiky a hledat advokáta.

[6] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 9. 4. 2013, č. j. 4 Ads 12/2013 – 12, lhůtu stanovenou stěžovateli k předložení plné moci udělené advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti nebo prokázání vysokoškolského právnického vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie prodloužil tak, že skončí uplynutím jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení. Stěžovatele zároveň poučil, že pokud by vzhledem k jeho zdravotnímu stavu ani toto prodloužení stanovené lhůty nestačilo k odstranění překážky v řízení, bude na něm, aby konkretizoval, které zdravotní obtíže mu v tom brání a rovněž je náležitým způsobem doložil. Nejvyšší správní soud stěžovatele znovu poučil také o procesních následcích nesplnění podmínky řízení spočívající v povinném zastoupení v řízení o kasační stížnosti. Toto usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 22. 4. 2013.

[7] V podání ze dne 10. 5. 2013 stěžovatel uvedl, že se i nadále nachází ve špatném zdravotním stavu v nemocnici, není schopen chůze, trpí poškozením celého pohybového aparátu, vysokým tlakem a cukrovkou. Po propuštění ho čekají další dvě operace a rehabilitace, což potrvá 2 až 3 měsíce. Poukázal na skutečnost, že v průběhu pobytu v nemocnici si nemůže obstarat advokáta. Přiložil různé lékařské zprávy z let 2007 až 2013 popisující průběh léčby a požádal o prodloužení uvedené lhůty o tři měsíce.

[8] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 4. 6. 2013, č. j. 4 Ads 12/2013 – 17, lhůtu stanovenou stěžovateli k předložení plné moci udělené advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti nebo prokázání vysokoškolského právnického vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie, prodloužil do 31. 8. 2013 a stěžovatele opětovně poučil, že nebude-li soudu ve stanovené lhůtě předložena plná moc nebo doklad o vzdělání, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne podle § 46 odst. 1

pokračování

písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud dodal, že prodloužení lhůty do 31. srpna považuje za maximální při zohlednění shora popsanych zdravotních potíží stěžovatele. Případnému dalšímu návrhu stěžovatele na prodloužení předmětné lhůty s ohledem na jeho zdravotní potíže proto již nebude vyhověno, nenastanou-li zcela nové skutečnosti. Nejvyšší správní soud zároveň zopakoval, že stěžovateli může být zástupce z řad advokátů ustanoven soudem, pokud o to požádá a doloží, že splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, jak byl již poučen. Toto usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 26. 6. 2013.

[9] Na naposledy zmíněné usnesení Nejvyššího správního soudu reagoval stěžovatel podáním ze dne 23. 8. 2013, v němž uvedl, že s ohledem na jeho zdravotní stav je nemožné, aby cestoval do České republiky a našel zde advokáta. Poukázal znovu na své zdravotní obtíže (polyneuropatie, lumboischialgie, onemocnění plic a pohybové soustavy) a uvedl, že léčení se potáhne až do příštího roku. Pokusí se najít někoho, kdo by jej do České republiky za rozumnou cenu dovezl, ale kdy se mu to podaří, je ve hvězdách. Stěžovatel uvedl, že se domníval, že zastupování v řízení před Nejvyšším správním soudem bude řešeno v rámci pojištění právní ochrany, které uzavřel v Německu. Pojišťovna mu však sdělila, že nebude hradit náklady soudního řízení v České republice. Stěžovatel opětovně požádal o prodloužení lhůty.

[10] Z provedené rekapitulace je zřejmé, že stěžovatel ve lhůtách stanovených Nejvyšším správním soudem, ani později, nereagoval na opakované výzvy k odstranění nedostatku zastoupení advokátem, nesdělil soudu své majetkové poměry a nepředložil ani plnou moc udělenou advokátu k zastupování v řízení o kasační stížnosti.

[11] S ohledem na shora uvedené skutečnosti tak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatel nesplnil povinnost předepsanou ustanovením § 105 odst. 2 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení musí být stěžovatel v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem, pokud nemá vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštního zákona vyžadováno pro výkon advokacie.

[12] Stěžovatel vysokoškolské právnické vzdělání nemá, na výzvu soudu však nepředložil plnou moc udělenou advokátovi pro zastupování v tomto řízení ani nepožádal o ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti, přestože byl soudem opakovaně řádně poučen o možnosti odmítnutí kasační stížnosti a také o možnosti požádat o ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti.

[13] Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, *pokud stěžovatel není v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) a tato vada nebyla k výzvě soudu odstraněna, nelze v řízení pokračovat a soud kasační stížnost odmítne* (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2003, č. j. 3 Afs 9/2003 – 19, k dostání na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz)).

[14] Nedostatek zastoupení stěžovatele brání věcnému vyřízení kasační stížnosti. Jedná se o nedostatek podmínek řízení, který přes výzvu soudu nebyl odstraněn, proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona odmítl.

[15] O tom, že další žádosti o prodloužení lhůty již nebude vyhověno, byl stěžovatel poučen již v usnesení ze dne 4. 6. 2013, žádost o prodloužení lhůty ze dne 23. 8. 2013 přitom není odůvodněna žádnými novými okolnostmi. Nejvyšší správní soud na okraj uvádí, že rozumí tomu, že špatný zdravotní stav stěžovatele činí jeho cestování do České republiky problematickým, avšak cesta do České republiky nebyla po něm požadována. Žalobci nic nebránilo v tom, aby písemně požádal soud o ustanovení zástupce, jak byl opakovaně poučen. I pokud by žalobce nechtěl být zastupován advokátem soudem ustanoveným nebo by podle svého přesvědčení nesplňoval podmínky pro osvobození od soudních poplatků, mohl žalobce kontaktovat jím vybraného advokáta např. telefonicky nebo dopisem. Zdravotní stav stěžovatele přitom zjevně není na překážku jeho korespondence se soudem.

[16] Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud důvodností kasační stížnosti nezabýval.

[17] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

**P o u č e n í :** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. září 2013

JUDr. Jiří Palla  
předseda senátu